

POSTANOWIENIE

25 lipca 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Dariusz Dończyk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Monika Koba

SSN Władysław Pawlak

na posiedzeniu niejawnym 25 lipca 2024 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku H. M.

z udziałem K. M.

o podział majątku wspólnego,

na skutek wniosku wnioskodawczyni o sprostowanie postanowienia Sądu

Najwyższego z 30 czerwca 2022 r., sygn. akt II CSKP 1507/22,

oddala wniosek.

Monika Koba

Dariusz Dończyk

Władysław Pawlak

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy po rozpoznaniu skargi kasacyjnej wnioskodawczyni wniesionej od postanowienia Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 15 stycznia 2019 r., V Ca 2342/18 wydanego w sprawie z wniosku H. M. z udziałem K. M. o podział majątku wspólnego wydał na posiedzeniu niejawnym postanowienie z 2 kwietnia 2021 r., I CSK 408/19 o treści:

„I. uchyla zaskarżone postanowienie Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 15 stycznia 2019 r. sygn. akt V Ca 2342/18 w części oddalającej apelację wnioskodawczyni (pkt II);

II. zmienia postanowienie Sądu Rejonowego w Pruszkowie z dnia 6 kwietnia 2018 r. sygn. akt I Ns 502/19 w ten sposób, że nadaje mu następujące brzmienie:

I. ustala, że w skład majątku wspólnego małżeńskiego wnioskodawczyni H. M. i uczestnika K. M. wchodzi następujące i pozostające do podziału składniki majątkowe:

1/ samochód osobowy R. o numerze rejestracyjnym [...] oraz numerze VIN [...] o wartości 12 600 (dwanaście tysięcy sześćset) złotych;

2/ wierzytelność z tytułu prowadzenia na rzecz uczestnika K. M. w Banku S.A. z siedzibą w W. rachunku bankowego o nr [...] o wartości 1895,43 (tysiąc osiemset dziewięćdziesiąt pięć 43/100) złotych;

3/ wierzytelność z tytułu prowadzenia na rzecz uczestnika K. M. w Banku S.A. z siedzibą w W. walutowego rachunku bankowego nr [...] w dolarach USA o wartości 1 146,49 (tysiąc sto czterdzieści sześć 49/100) złotych;

4/ wierzytelność z tytułu prowadzenia na rzecz uczestnika K. M. w Banku S.A. z siedzibą w W. walutowego rachunku bankowego nr [...] w euro o wartości 4513,06 (cztery tysiące pięćset trzynaście 06/100) złotych;

5/ wierzytelność z tytułu prowadzenia na rzecz wnioskodawczyni H. M. w Banku 1 w W. S.A. z siedzibą w W. rachunku bankowego nr [...] o wartości 8912,94 (osiem tysięcy dziewięćset dwanaście, 94/100) złotych;

6/ wierzytelność z tytułu prowadzenia na rzecz wnioskodawczyni H. M. w Banku 2 S.A. z siedzibą w K. rachunku bankowego nr [...] o wartości 0,67 (67/100);

7/ para foteli obitych materiałem w paski o łącznej wartości 400 (czterysta) złotych;

8/ stół okrągły o wartości 350 (trzysta pięćdziesiąt) złotych;

9/ kanapa w kolorze wrzosa o wartości 1800 (tysiąc osiemset) złotych;

10/ zdjęcie S. M. w ubraniu do chrztu w ramce o wartości 25 złotych;

11/ zdjęcie S. M. w stroju komunijnym ze świecą i obrazkiem w ramce o wartości 25 złotych;

12/ zdjęcie S. M. w czerwonym stroju z żółtą zabawką w ramce o wartości 25 złotych;

13/ zdjęcie S. M. ubranego w ciemny sweter z białym kołnierzykiem w ramce o wartości 25 złotych;

14/ zdjęcie S. M. - widok przez dziurkę od klucza o wartości 25 złotych;

15/ zdjęcie S. M. w jasnej bluzie trzymającego dłonie na biodrach o wartości 25 złotych;

16/ zdjęcie S. M. w jasnej bluzie trzymającego ręce przy kieszeniach od spodni o wartości 25 złotych;

17/ zdjęcie S. M. w bluzie na tle morza o wartości 25 złotych;

18/ zdjęcie S. M. z kotem o wartości 25 złotych;

19/ zdjęcie S. M. z wierszem w ramce o wartości 50 złotych;

20/ zdjęcie S. M. w stroju marynarza w ramce o wartości 25 złotych;

21/ zdjęcie S. M. z inną osobą w ramce o wartości 25 złotych;

22/ zdjęcie S. M. z zegarem w tle w ramce o wartości 60 złotych;

23/ zdjęcie S. M. w garniturze z muszką w ramce o wartości 60 złotych;

24/ zdjęcie S. M. z psem w ramce o wartości 60 złotych;

25/ zdjęcie S. M. w odwróconej czapce z daszkiem o wartości 25 złotych;

26/ zdjęcie S. M. przy mikrofonie o wartości 25 złotych;

27/ zdjęcie S. M. w czerwonym swetrze o wartości 25 złotych;

28/ zdjęcie S. M. grającego na flecie o wartości 25 złotych;

29/ nekrolog w ramce o wartości 30 złotych;

30/ kalendarz ze zdjęciem syna stron postępowania o wartości 50 złotych;

31/ pojemnik porcelanowy w kształcie jaja o wartości 200 (dwieście) złotych;

32/ kwota 62 495 (sześćdziesiąt dwa tysiące czterysta dziewięćdziesiąt pięć) złotych stanowiąca równowartość ruchomości zbytych przez H. M.;

33/ kwota 59 074,52 (pięćdziesiąt dziewięć tysięcy siedemdziesiąt cztery 52/100) złotych stanowiąca równowartość jednostek rozrachunkowych zgromadzonych przez H. M. w Otwartym Funduszu Emerytalnym;

II. ustalić, że H. M. dokonała nakładów na majątek wspólny H. M. i K. M. o wartości 845 280,40 (osiemset czterdzieści pięć tysięcy dwieście osiemdziesiąt 40/100) złotych;

III. ustalić, że K. M. dokonał nakładów na majątek wspólny H. M. i K. M. o wartości 20 000 (dwudziestu tysięcy) złotych;

IV. dokonać podziału majątku wspólnego H. M. i K. M. w ten sposób, że:

a/ składniki majątkowe wskazane w punkcie I ppkt 5, 6, 7, 8, 9, 11, 13, 15, 17, 19, 21, 23, 25, 27, 29, 31, 32, 33 przyznać na własność H. M.;

b/ składniki majątkowe wskazane w punkcie I ppkt 1, 2, 3, 4, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30 przyznać na własność K. M.;

c/ zasądzić od H. M. na rzecz K. M. tytułem dopłaty kwotę 56 366,03 (pięćdziesiąt sześć tysięcy trzysta sześćdziesiąt sześć 03/100) złotych płatną w terminie 14 dni od daty uprawomocnienia się orzeczenia wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie za okres od dnia następnego po terminie zapłaty do dnia zapłaty;

d/ zobowiązać H. M., aby wydała K. M. składniki opisane w pkt I ppkt 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30 w terminie 14 dni od daty uprawomocnienia się postanowienie;

V. zasądzić od wnioskodawczyni H. M. na rzecz uczestnika K. M. kwotę 10 000 (dziesięć tysięcy) złotych płatną w terminie 14 dni od uprawomocnienia się niniejszego postanowienia;

VI. zasądzić od K. M. na rzecz H. M. kwotę 422 640,20 (czterysta dwadzieścia dwa tysiące sześćset czterdzieści 20/100) złotych wraz z odsetkami ustawowymi:

a/ od kwoty 170 504,50 (sto siedemdziesiąt tysięcy pięćset cztery 50/100) złote za okres od dnia 5 stycznia 2012 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami

ustawowymi za opóźnienie od tej kwoty liczonymi od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

b/ od kwoty 146 175,84 (sto czterdzieści sześć tysięcy sto siedemdziesiąt pięć 84/100) złotych liczonymi od dnia 9 października 2014 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od tej kwoty liczonym od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

c/ od kwoty 500 (pięćset) złotych liczonymi od dnia 17 marca 2016 r. do dnia zapłaty;

d/ od kwoty 724,24 (siedemset dwadzieścia cztery 24/100) złotych liczonymi od dnia 22 grudnia 2017 r. do dnia zapłaty;

e/ od kwoty 130 707,23 (sto trzydzieści tysięcy siedemset siedem 23/100) złotych liczonymi od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty;

VII. oddalić w pozostałym zakresie roszczenia wnioskodawczyni H. M. i uczestnika K. M. podnoszone w ramach niniejszej sprawy o podział majątku wspólnego;

VII. oddalić wniosek o nadanie orzeczeniu w części rygoru natychmiastowej wykonalności;

VIII. ustalić, że każda ze stron we własnym zakresie ponosi koszty związane ze swym udziałem w sprawie;

IX. nakazać pobranie od wnioskodawczyni H. M. oraz uczestnika K. M. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Pruszkowie kwoty po 13 103,56 złotych tytułem nieopłaconych kosztów sądowych;

X. w pozostałej części oddać apelację i skargę kasacyjną wnioskodawczyni, znosząc wzajemnie koszty postępowania apelacyjnego i kasacyjnego."

Postanowienie z 2 kwietnia 2021 r. zostało sprostowane postanowieniem Sądu Najwyższego z 27 września 2021 r., I CSKP 110/21 (k. 164) w ten sposób, że wykreślono „literę I” przed sygnaturą sprawy w komparycji, ponowny punkt oznaczony jako „VII” oznaczono jako punkt „VIII” a punkty „VIII, IX i X” oznaczono jako punkty „IX, X i XI” a w punkcie XI po słowie „oddala” dodano słowo „obie”.

Ponadto postanowieniem Sądu Najwyższego z 14 października 2021 r. (k. 169) sprostowano postanowienie tego Sądu z 2 kwietnia 2021 r. co do oznaczenia sygnatury akt sprawy na I CSKP 110/21 zamiast I CSK 408/19.

W piśmie procesowym z 10 stycznia 2022 r. pełnomocnik uczestnika K. M. wniósł o sprostowanie błędu rachunkowego zawartego w punkcie II ppkt VI postanowienia Sądu Najwyższego z 2 kwietnia 2021 r., I CSKP 110/21. Wskazał, że w tym punkcie postanowienia zasądzono od K. M. na rzecz H. M. kwotę 422 640,20 zł wraz z odsetkami ustawowymi:

a/ od kwoty 170 504,50 zł za okres od dnia 5 stycznia 2012 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie od tej kwoty liczonymi od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

b/ od kwoty 146 175,84 zł liczonymi od dnia 9 października 2014 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od tej kwoty liczonym od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

c/ od kwoty 500 zł liczonymi od dnia 17 marca 2016 r. do dnia zapłaty;

d/ od kwoty 724,24 zł liczonymi od dnia 22 grudnia 2017 r. do dnia zapłaty;

e/ od kwoty 130 707,23 zł liczonymi od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty. Suma powyższych kwot daje łącznie kwotę 448 611,81 zł, a nie wskazaną prawidłowo w treści postanowienia łączną kwotę 422 640,20 zł. Wskazana w treści postanowienia kwota 146 175,84 zł nie znajduje podstaw w dokonanych przez Sąd Najwyższy ustaleniach zwartych w uzasadnieniu tego orzeczenia. Zasądzona przez Sąd Najwyższy kwota (422 640,20 zł) powinna być wyższa od kwoty zasądzonej przez Sąd Okręgowy (416 522,97 zł) o kwotę 6117,23 zł, bowiem o dwukrotność tej kwoty wzrosła wartość ustalonych przez Sąd Najwyższy nakładów H. M. na majątek wspólny w wysokości 845 280,40 zł, względem kwoty ustalonej przez Sąd Okręgowy (833 045,94 zł).

Postanowieniem z 30 czerwca 2022 r. (w sprawie o sygn. akt II CSKP 1507/22) Sąd Najwyższy na skutek rozpoznania wniosku uczestnika o sprostowanie sprostował oczywiste błędy rachunkowe w postanowieniu Sądu Najwyższego z 2 kwietnia 2021 r., sygn. akt I CSKP 110/21 w ten sposób,

że w punkcie II (drugim) ppkt VI (szósty) lit. b) kwotę 146 175,84 zł (sto czterdzieści sześć tysięcy sto siedemdziesiąt pięć 84/100) złotych zastąpił kwotą 114 087 (sto czternaście tysięcy osiemdziesiąt siedem) złotych, a w punkcie II (drugim) ppkt VI (szósty) lit. e) kwotę 130 707,23 (sto trzydzieści tysięcy siedemset siedem 23/100) złotych zastąpił kwotą 136 824,46 zł (sto trzydzieści sześć tysięcy osiemset dwadzieścia cztery 46/100) złotych, oraz z urzędu sprostował oczywiste omyłki pisarskie w ten sposób, że oznaczenie pkt II (drugiego) ppkt „XI” (jedenastego) zastąpił oznaczeniem punkt „III”, a zwrot „oddala obie apelację” zastąpił zwrotem „oddala obie apelacje”.

Podstawę prawną wydanego postanowienia stanowił art. 350 § 1 k.p.c., zgodnie z którym sąd może z urzędu sprostować w wyroku niedokładności, błędy pisarskie albo rachunkowe lub inne oczywiste omyłki. Poprzez art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. przepis ten ma odpowiednie zastosowanie także do wyroków Sądu Najwyższego wydanych w postępowaniu kasacyjnym. Przepisy te poprzez także art. 361 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c. mają także zastosowanie do postanowień wydanych przez Sąd Najwyższy w postępowaniu kasacyjnym w sprawach nieprocesowych. Sprostowaniu podlega zarówno sentencja wyroku, jak i jego uzasadnienie. Sąd Najwyższy zaznaczył, że sprostowanie wyroku nie może doprowadzić do zmiany rozstrzygnięcia sprawy, czy też do naprawy poważniejszych wad orzeczenia. W orzecznictwie dopuszczono jednak możliwość sprostowania sentencji wyroku wobec jego sprzeczności z uzasadnieniem w sytuacji wystąpienia oczywistego błędu rachunkowego możliwego do stwierdzenia na podstawie ustaleń zawartych w uzasadnieniu wyroku. Sąd Najwyższy uznał, że taka sytuacja zachodzi w odniesieniu do postanowienia Sądu Najwyższego w zakresie objętym wnioskiem uczestnika o sprostowanie. W szczególności przyjął - z przyczyn bliżej wyjaśnionych w pisemnym uzasadnieniu postanowienia z 30 czerwca 2022 r. (II CSKP 1507//2) - że w świetle uzasadnienia postanowienia Sądu Najwyższego z 2 kwietnia 2021 r. jednoznacznie wynika, że uznanie za uzasadnionego zarzutu dotyczącego nieuwzględnienia wartości nakładów dokonanych przez wnioskodawczynię na nieruchomości wspólną w kwocie 12 234,46 zł spowodowało zmianę w stosunku do rozstrzygnięć Sądu Okręgowego taką, że ustalona przez Sąd Okręgowy wartość tych nakładów (punkt I

ppkt 6 pkt II postanowienia Sądu Okręgowego) w kwocie 833 045,94 zł została podwyższona o wartość tych nakładów do kwoty 845 280,40 zł (punkt II ppkt II postanowienia Sądu Najwyższego), a spłata z tego tytułu od uczestnika na rzecz wnioskodawczynie wynosząca $\frac{1}{2}$ wartości nakładów zasądzona przez Sąd Okręgowy w kwocie 416 522,97 zł (punkt I ppkt 10 pkt VI postanowienia Sądu Okręgowego) została podwyższona do kwoty 422 640,20 zł (punkt II ppkt VI postanowienia Sądu Najwyższego). Jednocześnie Sąd Najwyższy w uzasadnieniu orzeczenia objętego wnioskiem o sprostowanie uznał ze nieuzasadnione te zarzuty skargi kasacyjnej, w których wnioskodawczynie dążyła do zakwestionowania dat początkowych, od których zasądził Sąd Okręgowy odsetki od poszczególnych kwot składających się na ogólną kwotę 416 522,97 zł zasądzoną przez Sąd Okręgowy od uczestnika na rzecz wnioskodawczynie tytułem zwrotu połowy wartości nakładów dokonanych przez wnioskodawczynie na nieruchomości wspólną (punkt I ppkt 10 pkt VI postanowienia Sądu Okręgowego). W świetle ocenionych przez Sąd Najwyższy zarzutów skargi kasacyjnej i rozliczenia przedstawionego w uzasadnieniu postanowienia tego Sądu z 2 kwietnia 2021 r. zasądzenie odsetek od kwoty 146 175,84 zł (punkt II ppkt VI lit. b) postanowienia Sądu Najwyższego) od dnia 9 października 2014 r. zamiast od kwoty częściowej 114 087 zł, zasądzonej przez Sąd Okręgowy (punkt I, ppkt 10 pkt VI pkt 2 postanowienia tego Sądu), uznać należy za oczywisty błąd rachunkowy skutkujący tym, że częściowe kwoty, od których zasądzono odsetki, przewyższają łączną kwotę, na którą te kwoty częściowe się składają. Z tych względów sprostowano oczywiste błędy rachunkowe zawarte w postanowieniu Sądu Najwyższego z 2 kwietnia 2021 r., I CSKP 110/21 w ten sposób, że w punkcie II ppkt VI lit. b) kwotę 146 175,84 (sto czterdzieści sześć tysięcy sto siedemdziesiąt pięć $\frac{84}{100}$) złotych zastąpiono kwotą 114 087 (sto czternaście tysięcy osiemdziesiąt siedem) złotych, a w punkcie II ppkt VI lit. e) kwotę 130 707,23 (sto trzydzieści tysięcy siedemset siedem $\frac{23}{100}$) złotych zastąpiono kwotą 136 824,46 (sto trzydzieści sześć tysięcy osiemset dwadzieścia cztery $\frac{46}{100}$) złotych. Ponieważ łączna kwota zasądzona od uczestnika na rzecz wnioskodawczynie tytułem zwrotu połowy wartości nakładów na nieruchomości wspólną została podwyższona o kwotę 6 117,23 zł należało jednocześnie o tę wartość podwyższyć kwotę 130 707,23 zł zasądzoną wcześniej przez Sąd

Okręgowy z odsetkami od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty. Pominięcie tej kwoty wynikało również z oczywistego błędu rachunkowego. Z uzasadnienia postanowienia Sądu Najwyższego z 2 kwietnia 2021 r. nie wynika bowiem, aby odsetki od kwoty dodatkowo zasądzonej przez Sąd Najwyższy od uczestnika na rzecz wnioskodawczynie należały się za okres przed uprawomocnieniem się orzeczenia. W wyniku dokonanego sprostowania łączna kwota 422 640,20 zł zasądzona od uczestnika na rzecz wnioskodawczynie w punkcie II ppkt VI postanowienia Sądu Najwyższego z 2 kwietnia 2021 r. stanowi sumę kwot częściowych wymienionych w tym punkcie rozstrzygnięcia pod literami a), b), c), d) i e).

Rozpoznając wniosek o sprostowanie Sąd Najwyższy z urzędu dostrzegł też konieczność sprostowania dodatkowych oczywistych omyłek pisarskich zawartych w postanowieniu Sądu Najwyższego z 2 kwietnia 2021 r. Dotyczyło to oznaczenia numeracji poszczególnych rozstrzygnięć zawartych w tym orzeczeniu. Punkt II postanowienia Sądu Najwyższego zawiera zmienioną treść postanowienia Sądu pierwszej instancji, wobec czego nie mógł zawierać rozstrzygnięcia ujętego w punkcie II ppkt XI o oddaleniu apelacji i skargi kasacyjnej oraz rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego, o których nie orzekał Sąd pierwszej instancji, lecz Sąd Najwyższy. Z tych względów oznaczenie punktu II ppkt XI zastąpiono oznaczeniem tego rozstrzygnięcia jako punkt III. W zawartym w nim rozstrzygnięciu błędnie użyto sformułowania „oddala obie apelację” zamiast, prawidłowo „oddala obie apelacje”.

Pismem datowanym na 4 grudnia 2003 r. pełnomocnik wnioskodawczynie H. M. wniósł o sprostowanie (skorygowanie) postanowienia Sądu Najwyższego sygn. akt II CSKP 1507/22 z 30 czerwca 2022 r. poprzez sprostowanie oczywistego błędu rachunkowego zawartego w pkt. II p.pkt VI lit. b) i pozostawienie dotychczasowej kwoty 146 175,84 zł zamiast zmienionej kwoty 114 087 zł (I) oraz sprostowanie oczywistego błędu rachunkowego zawartego w pkt. II p.pkt VI lit. e) postanowienia Sądu Najwyższego z 2 kwietnia 2021 r., sygn. akt I CSKP 110/21 w ten sposób, że kwotę 136 824,46 zł zastąpić kwotą 104 735,62 zł. W uzasadnieniu wniosku wskazano, że w Sądzie Najwyższym skargę kasacyjną wniesioną przez „uczestniczkę” (prawidłowo powinno być „wnioskodawczynię”) rozpoznawał

trzyosobowy skład orzekający z SSN Marią Szulc, która była sędzią sprawozdawcą. W tym składzie zostało wydane postanowienie z 2 kwietnia 2021 r., natomiast sprostowanie na skutek złożenia wniosku „wnioskodawcy” (prawidłowo powinno być uczestnika) zostało wydane z udziałem SSN Dariusz Dończyka, który nie brał udziału w wydaniu wcześniejszego orzeczenia i w oczywisty sposób nie znał intencji sędziego sprawozdawcy SSN Marii Szulc i merytorycznej dyskusji poprzedniego składu orzekającego, bo nie brał udziału w wydaniu postanowienia z 2 kwietnia 2021 r. Podniósł, że po wydaniu tego ostatnio wymienionego postanowienia było ono przedmiotem sprostowania postanowieniami z 27 września 2021 r. – które dotyczyło zmiany numeracji poszczególnych punktów postanowienia – oraz z 14 października 2021 r., które dotyczyło zmiany błędnie oznaczonej sygnatury.

W wydaniu tych orzeczeń brała udział SSN Maria Szulc, która podczas ponownej analizy wydanego orzeczenia z 2 kwietnia 2021 r. nie dopatrzyła się błędu rachunkowego w pkt II p.pkt VI lit. b), co oznacza, że zapis był zgodny z intencją składu orzekającego. W tym stanie rzeczy nie jest możliwe, aby doszło do wydania merytorycznej treści sentencji „wyroku” (powinno być prawidłowo „postanowienia”) sprzecznie z intencją, wolą i wiedzą składu orzekającego w 2021 r. Z tych przyczyn nie było podstaw do sprostowania dokonanego postanowieniem Sądu Najwyższego z 30 czerwca 2022 r. , gdyż w ten sposób doszło do merytorycznej zmiany treści orzeczenia. Podniósł też, iż zasądzona przez skład orzekający pod sygn. akt I CSKP 110/21 w pkt II p.pkt VI kwota 146 175,84 zł wynikała z sumowania kwot, od których Sąd Najwyższy zasądził odsetki ustawowe i odsetki ustawowe i odsetki ustawowe za opóźnienie od kwot zasądzonych w: a) postanowieniu z 6 kwietnia 2018 r. w wysokości 114 087 zł z tytułu spłaconych rat kredytu przez wnioskodawczynię w części za uczestnika, b) w postanowieniu z 15 stycznia 2019 r. w wysokości 25 971,61 zł z tytułu zasądzenia na rzecz wnioskodawczynie kwoty kosztów zużycia mediów obciążających uczestnika, w postanowieniu z 2 kwietnia 2021 r. w wysokości 6 117,23 zł z tytułu zasądzenia na rzecz wnioskodawczynie kwoty kosztów użytkowania telefonu stacjonarnego obciążających uczestnika. Nie może być mowy o błędzie w sytuacji, w której suma wartości cząstkowych jest wykazana poprawnie. Z tych przyczyn nie jest zgodne

z prawdą i stanem faktycznym stwierdzenie Sądu Najwyższego zawarte w uzasadnieniu postanowienia z 30 czerwca 2022 r., sygn. akt II CSKP 1507/22, że doszło do oczywistego błędu rachunkowego uzasadniającego sprostowanie sentencji postanowienia, a który to błąd rachunkowy był możliwy do stwierdzenia na podstawie ustaleń zawartych w uzasadnieniu wyroku (tu postanowienia). Wprawdzie w uzasadnieniu postanowienia z 2 kwietnia 2021 r. Sąd Najwyższy nie wyraził na piśmie swojej woli i podjętej decyzji o zasądzeniu odsetek od kwot wynikających z dosądzenia przez Sąd Okręgowy kwoty 25 971,61 zł oraz przez Sąd Najwyższy kwoty 6 117,23 zł, co nie oznacza, że doszło do popełnienia błędu rachunkowego. Wobec faktycznego stanu sprawy Sąd Najwyższy powinien był dokonać sprostowania uzasadnienia postanowienia z 2 kwietnia 2021 r. w tym zakresie. Równocześnie we wniosku wskazano, że błąd rachunkowy polegający faktycznie na błędnym wykonaniu działań matematycznych odnosi się do pkt II p.pkt VI, w którym powinna być wskazana kwota 104 735,62 zł zamiast kwoty 136 824,46 zł. Sąd Najwyższy uchylając postanowienie Sądu Okręgowego w części oddalającej apelację dokonał zmiany rozstrzygnięcia w kwestii zasądzenia odsetek od kwot 25 971,61 zł i 6 117,23 zł na korzyść wnioskodawczyni. Błąd rachunkowy wynika z błędnego sumowania kwot częściowych i wpisania w pkt VI lit. e) błędnej kwoty 130 707,23 zł. Prawidłowa kwota wynikająca z rachunku arytmetycznego to kwota 104 735,62 zł wynika z działań matematycznych, tj. $422\,640,20 - (170\,504,50 + 146\,175,84 + 500 + 724,24) = 104\,735,62$ zł.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przepisy Kodeksu postępowania cywilnego nie zawierają żadnej regulacji dotyczącej obsady sądu, który powinien wydać rozstrzygnięcie w przedmiocie sprostowania wyroku (na wniosek lub z urzędu), czy odpowiednio postanowienia. Artykuł 350 § 1 k.p.c. stanowi jedynie, że „sąd” może z urzędu sprostować w wyroku niedokładności, błędy pisarskie albo rachunkowe lub inne oczywiste omyłki. Mimo braku regulacji w tym przedmiocie trafnie podnosi się, że w miarę możliwości orzeczenie w tym przedmiocie powinien wydać właściwy do tego sąd w tym samym składzie osobowym, który wydał orzeczenie podlegające sprostowaniu. W sprawie, w której przedmiotem sprostowania było postanowienie Sądu Najwyższego z 2 kwietnia 2021 r., I CSKP 110/21, zapewnienie takiego

samego składu osobowego przy rozpoznawaniu wniosku uczestnika o sprostowanie tego orzeczenia – o czym orzeczono postanowieniem Sądu Najwyższego z 30 czerwca 2022 r., II CSKP 1507/22 - nie było jednak możliwe ze względu na to, że dotychczasowy sędzia sprawozdawca SSN Maria Szulc przeszła w stan spoczynku. W konsekwencji po wpłynięciu wniosku uczestnika o sprostowanie orzeczenia zarządzeniem Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Cywilnej określono nowy skład do rozpoznania wniosku o sprostowanie, w którym ujęto dotychczasowych sędziów, którzy brali udział w wydaniu postanowienia Sądu Najwyższego z 2 kwietnia 2021 r. (SSN Teresa Bielska-Sobkowicz oraz SSN Monika Koba) oraz SSN Dariusza Dończyka, który mimo że nie brał udziału w wydaniu orzeczenia, którego dotyczył wniosek o sprostowanie, został wskazany w powołanym wyżej zarządzeniu, jako sędzia sprawozdawca. Zmiana składu osobowego wyznaczonego do rozpoznania wniosku o sprostowanie postanowienia Sądu Najwyższego z 2 kwietnia 2021 r., I CSKP 110/21 – spowodowana czynnikiem obiektywnym – nie mogła być jednak przeszkodą do merytorycznego jego rozpoznania w świetle przesłanek określonych w art. 350 § 1 k.p.c. Przeszkodą do wydania tego orzeczenia, ani też do uznania bezzasadności tego wniosku nie mogło też być hipotetyczne założenie, który czyni wnioskodawczyni w złożonym i obecnie rozpoznawanym wniosku, że dotychczasowy sędzia sprawozdawca z pewnością dostrzegłby omyłkę skoro dwukrotnie wcześniej prostował wydane z jego udziałem orzeczenie. Wydane przez Sąd Najwyższy postanowienie z 30 czerwca 2022 r., II CSKP 1507/22 w przedmiocie sprostowania nie jest orzeczeniem zaskarżalnym. Nie przysługuje wobec tego od tego orzeczenia stronie żaden środek zaskarżenia. Tymczasem złożony przez wnioskodawczynię wniosek, zawarty w jej piśmie z datą 4 grudnia 2023 r., jest w istocie polemiką z argumentami Sądu Najwyższego zawartymi w uzasadnieniu postanowienia tego Sądu z 30 czerwca 2022 r., a nie powołaniem się na przesłanki, o których mowa w art. 350 § 1 k.p.c. Czynność ta zmierza więc do ponownej oceny wniosku złożonego przez stronę i rozpoznanego już przez Sąd Najwyższy. Z tej przyczyny wniosek o sprostowanie oparty na tych przesłankach podlegał oddaleniu jako bezzasadny.

Tylko ubocznie Sąd Najwyższy wyjaśnia, że w składzie rozpoznającym wniosek wnioskodawczynie o sprostowanie postanowienia Sądu Najwyższego nie brała udziału SSN Teresa Bielska-Sobkowicz z tej przyczyny, że po wydaniu postanowienia Sądu Najwyższego z 30 czerwca 2022 r. przeszła ona w stan spoczynku. Osobowy skład sądu uległ więc kolejnej modyfikacji.

Monika Koba

Dariusz Dończyk

Władysław Pawlak

[SOP]

r.g.